

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Szerkesztő: ROTHSCHILD ZSIGMOND

Nyilttér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Csernicsek Imre, Palánka.

Az ember.

Irta: Jászai Margit.

A leánya nálam szolgált és meglátogattam őket egyszer Baracsán; onnan ismertem. Évek mulva újult meg barátságom, mikor meghallottam, hogy idebenn; Budapesten, egy istállóban fekszik betegen. Kocsis volt egy mézárósnál; egy-ár nappal azelőtt a vásárcsarnok jeges járdáján, amint egy borjút vitt be a vállán; elcsúszott, elesett és azóta estéinkint »nyög« mondta a leánya.

Orvost küldtem hozzá; három bordacsontja volt betörve. Kórházba vitték, ott látogattam meg és állíthatom, hogy soha, sem azelőtt, sem azóta életemben, olyan boldog embert nem láttam, mint az öreg Barsi Jánost abban a tiszta ágyban abban a napsugaras szobában.

Alig mert hinni a boldogságában!

Mivel szolgált ő rá, hogy ötlet így »kényezt« ssék.

Egy-két narancsot hámoztam ott neki, meg a tőle jobbra-balra fekvő szomszédjainak, miközben cse idesen beszélgettünk.

— Aztán volna-e még valami kívánsága, e mellé a nagy boldogság mellé, János bácsi? faggattam tréfásan és játsztam, liúvatásom képest, egy kicsit, a jó tündér nénit.

Persze csak afféle fűtött-kopott fakó tündért, nem ifjú, sugárból szőtt, fátyolban lebegő mindenható tündér-királynőt, aki szerelmes ifjú párokat örök tavassza ajándékoz meg — csak szegény, prózái öregecske tündért, aki igaz hogy villámon, de csak 6-6 krajcárért röppített magát kívánsága szerinti távolságokra és öreg védencét legfő ebb egy jótékony konflison szállíttatja a tündér-palotájába, a Szent-István-kórházba; miután előbb a jó orvos uraknál illendően bekönyörögte.

— Az én kívánságom, — gyönyörködött a kérdésben az öreg, úgy ám! Jó is volna! Minthé azt montha azt mondta volna: Nem olyan kicsi dolog az, amit csak úgy egy szuszra teljesíteni lehet. — Az én kívánságom az volna, hogy amint itt meggyógyulok, hazamehetnék Baracsára, aztán kanalazhatnám az öregem-főste rántott leveleseket! — és úgy nézett rám, mint aki érzi, hogy ő most akkorát kívánt, amit senki sem bír teljesíteni!

— Hiszen az adósságom, amiért bejöttem szolgálni, még nem fogott le!

Nos, ennek az »adósságnak« történetét akarom én itt elmondani.

Nagy gazda volt Barsi János Baracsán, Fehérmegyében.

Szép kőháza, gyönyörűen művelt szőlői, szántói földjei és olyan szép lovai voltak, amelyekre nemcsak ő, de az egész falú büszke volt.

Boldogan élt több milliányi testvérel együtt szép hazánkban Barsi János gazda, — amikor a balvégzet rábocsátott a mi gyanutlan népünkre két akkora veszedelmet, melyeknek egyike is untig elég lett volna, hogy öngyilkosságba sodorja.

A kezébe adta a rettenetes »váltót« és az undorító pálinkát!

A paraszt kérges kezébe a subtilis gyilkot, a váltót!

Nagy távolságok legyőzésére szolgáló, éles emével dolgozó, éles emével rídesített szörnyű fegyvert adták, az ekeszarvához szokott egyszerű tenyérbe!

Olyan ártatlan, olyan behizelgő formában jött ez a csapás — ki ijedt volna meg tőle!

— Egy szelet papirosnak aláírt kend és kapja a parázs-pénzt a takarékból.

Jött is a gyanutlan Barsi Jánosra a sógora, a bátyja, a komája, — meg aki érte — és írta az együgyű nép a váltót szorgalmasatosan.

De mert a csapás sohasem jön egyedül, tehát jött vele a még veszedelmesebb átok, a pálinka!

A váltó csak koldussá teszi népünket, a pálinka lealacsonyítja és megfosztja az emberségétől. Az emberségétől és az egészségétől!

Ez a két ujdonatúj döghalál pusztítja a maayart, ami elől nincs menekvés, mert ahol ez pusztít, ott nem születik többé egészséges ember!

Tudok egy falut; igen nagy falu volt gyermekkoromban, a legszebb nép lakta a föld kerekiségén. Ma? — A!i még sohasem sirt életében és megakarja kóstolni a sós könny izét, az jönjön velem, megrikatom: még ha pogány is! Megmutatom neki az agyag-partokba vájt üregekben kuporgó, sápadt, beesett szemű, éhes és ijedt állat-tekintete magyart, akinek ernyedti inu, vízna karjából már kifordul a kasza meg a kapa. Nincs is rá szüksége. Nincs is mit kaszálnia-kapálni. Apai földje már nem az övé. Házaiból barlangokba menekült.

Az az ártatlan, lenge kis papir-szelet, meg annak a kerítője, a leket-testet gyilkoló palinka húzta ki alóluk.

Nem bir Magyarország anyni szanatoriumot felállítani, amennyi áldozatot a gondviselője, az »Állam« neki a »jövendelő« pálinka révén szolgált!

Ez olyanforma gazdálkodás, mintha én az egyik kezemmel a Dunába hajgálnám a tulajdon gyerekeimet, akik nekem a kenyeret keresik; a másikkal pedig — nagy költséggel — minden ezrediket kihalásznak. — Mert a pálinka vérről él!

Élegeti annak a vérét, aki megissza.

Bizony »megesszük mi a gabonánkat fűvében«.

Megisszunk a testvéreink vérét a pálinkáért befolyó adó alakjában; azután minden ezrediket nagy költséggel fölpoljuk!

Én úgy érzem, hogy nekem városról-városra, faluról-falura és ott házról-házra kellne száguldanom és szegény megmérgezett testvéreim fülébe sikotantom: »Térjetelek észre, míg nem késő! Féltetek, irtóztatok a pálinkától, mely kiszívja testetekből az erőt, leketekből a becsületet! Hát nem látjátok szerencsétlenek, hogy aki nekik azt a pokoli tüzet árulja, — aki már tanyáról-tanyára szekereken ótánnatok hordja és a gabonátokért becsereéli! — az maga azt a mérget mag nem issza.

Az az okos kereskedő maga miért nem issza a pálinkát, ha az — a te szerencsétlen, oktalan fölfogásod szerint — erőt ad?! Miért nem tanulsz a »boltos« példáján?

Láttál már pálinkás zsidót részegen? Halálos küzdelem ez, a melyben mi veszünk el magyar véreim.

De még csak nem is úgy, hogy megsajnáljon valaki, mert a pálinka előbb lealjasít bennünket.

Ac aljasat pedig ki óhajtja, ki becsüli?

Nem állottatok, hogy a külföldi újságok már világgá híresztelték, hogy a magyar baka azért nem bír más nemzet fiaival versenyt gyalogolni azért rogyik össze husz, harmincával, mert »bepálinkázott!«. (Bilek).

A pálinka már kikezdte a magyar becsületet a világ előtt!

Itthon pedig az életerejét.

Ami rombolást a váltó megkezdte t, azt a pálinka bevégzi rajtunk.

De a szegény ember még lehet erős, büszke és és becsületes, csak a pálinka bírja hitványá tenni, mert megöli az egészséget.

Barsi János még nem ivott pálinkát. Neki még piros volt a vére, — amit a pálinka fehérre pörköl! — egyenes volt a hátgerince, büszke volt a lelke; Nem ivott pálinkát, azért bírta 62 esztendő s korában az egész borjút a vállán. Nem ivott pálinkát, azért bírta azt a feleletet adni, amelynél büszkébbet és fényesebbet soha meg egy császár sem adott. Azt felelte, mikor a mások váltói fejében házát, szőlőit, szántóföldjeit, büszkeségeit, szép lovait is dobraütötték és így szóltak hozzá, a »hitelező urak«:

— No János bácsi, főn van ugyan még az adósságából négyszáz pengő forint, de kieresztjük a váltókból, elmehet, mert már úgy sincs semmije.

— Hát a becsületem?! — emeli föl ősz fejét és erős szavát Barsi János: — Hát a becsületem, a semmi! De lefzetem én a tartozásomat az uraknak, ha isten élteit.

Kezet fogott öreg élete-párjával; a falu határán két nehéz könnyet förtült ki a szeméből és jött, jött az öreg gazda ide a városba cselédnek. A leányai példájára ő is jött szolgálni. Elszegődött egy mészáros-hoz kocsinak, havonkint 13 forintért. És ő ebből a 13 forintból havonként hazaküldött az adósságára az »uraknak« nyolc forintot. Nyolc forintot hazaküldött; ötből élt. — — —

Mire törött bordáival a kórházba került Barsi János, akkorra a 400 frt »tartozásból« 200 már ilyen módon, le volt fizetve.

Ne emeljünk az emléke előtt kalapot? Mert ezek a Barsi Jánosok azok, akik az »örökigazságot« időről időre vissza-visszahozzák magukkal a földre. Mert a finom, »modern« urak okos tömege már rég elikkasztotta volna közülünk. Az egészséges hátgerincünkben hozták ezek ez egész emberek a földre újra vissza az igazságot és hirdetik, ha kell életük árán, biznysággal, hogy az mint kérlelhetetlen következetesség a Minden-ség egyensúlya. A világok fentartója.

Szégyenleném, ha most ide nem irhatnám, hogy ennek az igaz embernek a kivánsága teljesedett.

A kórházból hazamehetett öreg felesége petrezselyemleveseihez, miket még egypár esztendeig bélében kanalazhatott —

És ez a fényes példa nem veszett kárba.

Az a fiatal orvos, aki ápolta, úgy kívánt az öreg paraszt iránt való tisztelőtének kifejezést adni, hogy személyesen utazott le hozzá falujába, a már végképp kifizetett váltóját neki kézbesíteni. »Ki tudja — mondta — szorinthatok-e még életem folyása alatt olyan tiszta kezett mint az öreg Barsié.

HIREK.

Dohányárusok munkaszünete. A pénzügyminiszter legutóbb módosította a dohányárusok munkaszünetére vonatkozó rendelkezéseit és módosító körrendeletét megküldötte az itteni rendőrhatságnak is. A módosítások a következők: A nem kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent-István napján a főüzletük nyitvatartására megszabott időn túl a dohánygyártmányok eladásával is szünetelni tartoznak. A kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent-István napján délután 3 óráig kötelesek üzletüket nyitvatartani, azontul az üzletet bezárni és a dohányeladást beszüntetni tartoznak. A fürdő, üdülő és kiránduló helyeken és a vasúti pályaudvarok fenálló rendes, valamint valamennyi korlátolt dohányárudára nézve az e' adás jelenlegi módzatai továbbra is érvényben maradnak. A dohánynagyárusok a nagyban eladást hétköznapiokon a székesfővárosban reggeli 8 órától déli 12 óráig, délután 2 órától esti 6 óráig, egybeült reggel 8 órától esti 6 óráig tartoznak teljesíteni.

Uj vonat a megyében. Ugy a baja-zombor-Ujvidék, mint a halas-regőcei vasut r. t. igazgatósága kezdvezően fogadta Baja város közönségének az iránti kérelmét, hogy Bajáról Regőce felé d. u. 5 óraker egy újabb vonat inditássák s nemcsak az új vonat meginditását, de a két menetrend

megváltoztatását is 1908. május 1-re kilátásba helyezte.

Buknak a kereskedők. Nagy a pénzhány és drágaság az országban s emiatt csaknem napirenden van a kereskedők és iparosok bukása. Virágzó kereskedések ajtóit és sokat ígérő ipartelepek kapui csukódtak be egymásután azért, mert az eddig élvezett hitelt a pénz szűk volta miatt a pénzüzetetek megvonták. Ezen a nagyon égető kérdésen segitendő a szegedi kereskedelmi és iparkamara feliratot intézet a kormányhoz, hogy az állam — tekintettel az országos érdekre — jöjjön a pénzpiac segítségére. Haszon-szemlelű felirat küldésére felhivta a szegedi kamara az összes hazai kamarákat.

Házépítés tizenkét óra alatt. Edison ismét feltalált valamit. Ezuttal a felfedezés nem az elektrotechnika körébe vág, mindazonáltal jelentőségben nem csökkenti a találmány értékét. Egy cement-féleséget sikerült ugyanis összeállitania homokból és kötőmélékéből, mely keverék vasvázák közé öntve, alkalmassá válik házépítés céljaira. Ebből az anyagból tizenkét óra alatt háromemeletes szilárd lakóházat lehet építeni. Hat nap alatt az egész épület tökéletesen megkeménszik s elpusztithatatlansága mellett teljes tűzmentes. Edison szerint egy ilyen ház mindössze 5000 koronába kerül, sőt idővel ez az összeg a felére fog redukálódni.

Kedélyes végrehajtó. A Szabadkára kirendelt állami végrehajtók, úgy lát-szik, egészen jól érzik magukat. Legalább erre mutat a napokban megtörtént kedélyes eset. Egyik állami végrehajtó kelle-ténél többet fejtött a garatra és szét-szórta mulatozás közben a kezében levő aktákat. Egyik szemfüles jelenlevő azután egy ilyen aktát magához vett.

Életunt árvaléány. Szülői elhalálo-zása után árvaságra és rokonaihoz kegye-lemkenyérre jutott Petrovics Jovánka 14 éves mozsori születésű leány. Sorsát meg-unva, e hó 13-án megszökött rokonaitól, Ujvidékre jött és a sétatéri tóba akarta ölni magát. Szerencsére észrevették a járőrelők és megakadályozták sötét szán-dékában. Rendőrségünk átvette az életunt árvaléányt és Zsablyán lakó nővérének adta át.

Bakancsszállítás. A kereskedelmi miniszteriumban most ottzották szét a közös hadsereg számára a szükséges bakancsok szállitását. A 24580 pár bakancsból a legtöbb. 3833 pár, a szegedi kereskedelmi és iparkamara iparosainak jutott. —

Ujságiró oligánypriás. Egy bu-dapesti újságból olvassuk, hogy nyolc úriember hátat fordított a tudományo pályának és közös egyetértéssel alakítottak egy cigánybandát. Már játszik is, hangver-senyez javában a feltűnést keltő csoda banda, amelynek Sándor Kálmán magyar új

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt és egészséget ad a fogak erősen és fehérén bujnak ki.

A Scott-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az ízeget, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmis, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg 2 K, 50 fillér Kapható a gyártóárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

ságíró, a vezető primása. A banda többi hét tagja állami hivatalnok, festő, zenei növendék és banktisztviselőkből áll. Mind képzett zeneszek, zeneileg is intelligens emberek, akik cigányomdorban, finom precizitással játszá a magyar nótát a pompás, fegyelmezett összjátékba a klasszikust. És jól megy nekik: Végre is nem titkos dolog uri cigánynak lenni.

Üzleti pangás. Benne vagyunk a télben, anélkül, hogy tél volna. Tavasz leg az időjárás — senki se érzi még az igezi, komoly téllel járó szükségletek beszerzésének kényszerét. A mai világban pedig a legtöbben úgy otoszkodnak, hogy minék adjanak ki addig pénzt, a míg nem muszáj. Ki vásárol téli tárgyakat, a meddők nélkülözheti azokat? A kereskedők érzik ezt legjobban. Tele van a raktár téli árucikkkel s a közönség csak gyéren vásárol. — A meleg, gyapju alsó ruhák, téli lábbelik, stb. rengeteg téli ruházati cikk mind ott hevernek a boltokban s várják a vevőt. De amíg a tél csikorgó vagyja el nem következik, hiába várják. A fűszerek is panaszkodnak, nem fogy a tea, sza-

lonna s egyéb, téli élelmiszer. Más években, a mükör a tél mindenszentek napjával beköszöntött, ilyenkor már kétszer akkora forgalmat értek el, mint az idén. — S nem csupán a forgalom hiánya fáj a fűszereknek, hanem az a kár is, mely a meleg időben gyorsan romló élelmi szerek pusztulásából támad. Mindezek olyan bajok, a melyeken segíteni nem lehet. Ehhez járulnak a közös konyhák, a melyek szintén érzékenyen hatnak a helyi forgalomra.

Vaggonhiány, inség, nyomor hideg. Az ujabban rank szakadt nyomoruságot tetézi, hogy az egész országban vaggonhiány van, úgy hogy az élelmi szerek szállítása körül is komoly akadályok vannak. A szabadkai vasuti állomáson is összeroldott a gabona, vannak állomások,

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon Fűzesfatelep 3 sz. alatt ajánlja új alakú és rendszerű, törvényesen védett saját rendszerű, hornyolf cement tetőcserépkézipéit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserépgyártására, mely által nomokos vidéken, vagy homokos, folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.

Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinket társul is elme gyünk. Építkezések uradalmak saját használatára is gazdaságosan gyártathatók, mivel gépeink hordozhatóak és bárhol felállíthatók az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kerjük mielőbb érdeklődni, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskédjük hol a gyártás módja, a kész cserépek és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

a honnan egyáltalán nem szállítanak el semmiféle árut A főnökségek az állomástól 30-40 kmnyire fekvő falukba a gabonát visszavitetik azzal, hogy nincs vaggon, nem lehet elszállítani az árut. Ez az állapot a kereskedőket valóságos tönkkel fenyegeti A bácsmegyei gabonakereskedők Fernbach főispán vezetése alatt testületileg keresték fel az államvasutak igazgatóságát, hogy intézkedjék a vagyonhiány megszüntetésére iránt. A gabonakereskedők azonban ígéretnél egyebet nem kaptak, mert a közös nagy része külföldön van.

Eljegyzés: Argalás Gyula vármegyei közp. díjok lugosi lakós, eljegyezte Opra Vazul ny. mkir. adótrárk leányát Gizellát

Megbizás. A vallás és közoktatásügyi, miniszter az 1907-1910. tanévek tartamára a polgár és felső népiskolák szakszerű megvizsgálásával Páthy Károly kecskeméti állami polgári iskolai igazgatót a bajai polgári iskolákra nézve megbizta.

Vorhang Kongressstoffe

110 cm breit, glatte u. durchbrochene Muster, von 90 h für 1 m aufwärts. — Fabrikniederlage Josef Zimmmer, Aussig 25 Böhmen. Auf Wunsch sende ich Muster kostenfrei gegen ebensolche Rucksendung. Versand gegen Nachnahme.

INGYEN

discreten és hémivente küldük rendkívül érdekes tartalmú ábrákkal és használati utasítással ellátott árjegyzékünkkel.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10 12 K tucatja PÉSZAR. OC LUS NŐI ÖVSZER 2-5 k. feltétlen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

NAKIRA törv. védett férfi-övszer különlegesség, valódi india paragummiból feltétlen megbízható tucatja — 12 K

MINTAGYÜTEMÉNY 12 db legfinomabb övszerből 4. koro.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve női különlegesség 14 kop.

Universalis-sérvkötők páratlanok, kis gumiműnyomóval, a legnagyobb sérv is elzárható Egyoldalú 5-12 kétoldalú 10-24 kor.

Műlábak, műkezek egyenesen tartók ferdénútteltek, támgépek, stb. stb. H-skötők, gummiharisnya stb. Irrigátorok, betegápolási cikkek kashatók.

Magyar-Orvosi-Műszertár Budapest VII., Rákóczi-ut 32. Az 1907. évi pécsi országos kiállításon Ezüst éremmel kitüntetve Pontos címre és a veres keresztre ügyeljünk.

Csak akkor valódi, ha háromsarkú üveg alábbi rajzzal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van zárva

Eddig felülmulhatatlan!

Maagers W. féle valódi físztrótt

DORSCH

Leberthran (törv. védve)

sárga üvegje 2 K.
fehér 3 K.

MAAGER VILMOS TÖL BÉCS BÖL.

1869-től Ausztria Magyarországon általánoson bevezette. Tanár és orvos úrak által előszeretettel ajánlva Kapható a legtöbb gyógyszerháznál és drogériában. Főraktár és főszékhely Ausztria-Magyarországra:

W. Maager, Wien, III/3, Heumarkt 3, Utánzat törvényileg üldöztetnek!

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyébb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6-7 százalék mellett úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves tüllesztésre.

Katonatiszti óvadékra

szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betéblázásra 20 nap alatt legolcsóbb sa napiab mellett!

Bővebb felilgositással szolgál:

Kaufmann Kálmán

hat. eng. bankbizományi üzlete
BUDAPEST, VII. IZABELLA-UTCA 35

Nem hazafias ember

ki külföldről hozat hangszereket, mert

Wagner

a Hangszer-Királynál
BUDAPEST, Józsefk. 15
ugyanolyan hangszereket
még olcsóbban

kaphat; pl.:

Kitűnő hegedűtokkal, vonóval 10 K
Olasz mandolin rézgepezettel 12 K
Harmonika orgona-hanggal, iskolával együtt 8 K

→ Fuvolák 1 K feljebb. →

Árlap ingyen.

Telefon 07-85

8 koronáért

30rfős vég bőrérés vászont, kanavászt;
10 koronáért legfinomabb vászont,
siffont, kanavászt, lepedővászont után-
vétél szálit WEISZ, BUDAPEST,
SIP-UTCA 22 — Damasztabroszok,
ágyterítők olcsón kaphatók.

Legszebb és legolcsóbb szőra-
zása hosszú estéken!

fl. 4.80

Szenzációt képez az én legújabb Ersény-Phonographom

virágrajzokkal díszítve. Tisztán és érleltben
játsszik, mint egy 200 forintos gép. Ezen
Phonograph csak egé sz r ő v i d i d e g
eládua. Valódi arany-
öntésű lemezek 65 kr.
Lemezek (ezene, én.k stb.) minden nyel-
ven raktáron.

Ezen Phonograph a legcélszerűbb aján-
dék, tehát ne késen senki megrendelni,
addig míg a készlet tart.

Minden Phonograph elküldés előtt jó
kijróbáltatik.

Széküldés utánvétél vagy a pénz elő-
leges beküldése által

Exporthaus Hugo Lowin. Wien VI.

MOLLARDGASSE 26.—B

Van szerencsém a n. é. közönséget tisz-
telettel értesíteni, hogy az Erzsébet király-
né utca 34. számú házában lévő Vörös
kereszthez címzett Hübner-féle

Gyógyszertárat

átvettem és azt teljesen újonnan felszerel-
tem és korszerűen berendeztem. Magamat
a n. é. közönség szives jóindulatába ajánl-
va, vagyok kiváló tisztelettel

BAUER ADOLF
gyógyszerész

Csak 25 korona

10 méter feh. rumburgi vászon,

10 meter zsebkendő

10 meter flanel 70 széles

10 meter Ajynemű

1 tucat férfi zsebkendő

1 Ágygarnitúra 200/140 140/140

M. Szraga vászonszövésze

Náchod, Cseor.

Széküldés utánvétél.
Nem tetsző tárgyakért a
pénz visszaadatik.

Legjobb mellékkereset nők és családok részére. Egy helyen és egy házában se hiányoznak az eredeti STYRIA! kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kéjvező fizetes feltételek Magyar STYRIA!gár kötőgép Magyarországi képviselete: FOGL J. L. műgépész, BUDAPEST, VI. Csengeri-utca 64

Teljesen új értesítés!

Teljesen új tanácsadó!

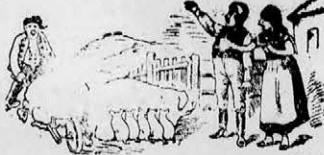
Az asszonyok aranykönyve

értékes házi áldást képez minden családban, hű tanácsadó fiatal leányok részére. Fűtve 3.50 K, franco utánvétél. Árjegyzék ingyen.

Ernst Naumann, Grimma i. S.

Hogyan hat Barthel takarmánymesze?

Szabó és Kocsis szomzed két pocokos tenyészsertést vásárolt. E két sertés egy napon 5-5 szép malacot szült. Nézzük csak, miképpen fejlődtek s tenyésztek e malacok

1. Szabó olvasta, hogy mily jól hat a Barthel takarmánymesze; de bizalmatlan volt s nem vett.

3. Takarmánymész nélkül a malacok rosszul ettek, növekvésben visszamaradtak, gyakran kaptak hasmenést, s 8 hét alatt kettő közülük megdöglött.

5. 9 hónap múltán Szabóhoz jöven a mérsáros, alig hogy megpillantotta a malacokat, azonnal elrohant onnan!

Tanulság: A ki gyorsan nagy és kövér disznókat, egészséges borjúkat e rös csikókat akar nevelni, sok tejet és tojást, egyáltalában jószága után nagyobb hasznót akar elérni annak Barthelféle takarmánymészet kell a takarmányba keverni. Sok ezer megrendelő bizonyítja olcsóságát és hatéhatóságát.

5 kgrammos próbacsomag ára előfizetés 2 korona 40 fillér bérmentve minden postaállomásra, 50 kgr. zsákban előfizetés ellen K 12, budapesti vagy bécsi raktárunkból szállítva. Ismertetés ingyen.

Barthel Mihály és Társa Bócsa X/3. Szeccsdörögassze 44 Magyar levelezés

Felülmulhatatlan

minden
teherfuva-
rozónak a
legújabb

SZAB. TOLLRUGÓ ill. LÖVÉDŐ. Egyfor-
ma huzással megspórol sok istrángot és
szerszámot. 1. sz. Huzóerő 40 meterm, 7 K,
2. sz. Huzóerő 60 métm. 8 K, 3. sz. Huzóerő
100 mm 9 K páronkint.

Plattner E. vezérképviseelő Wien, III-2 Stammgasse 15

Hogyan hat Barthel takarmánymesze?

Szabó és Kocsis szomzed két pocokos tenyészsertést vásárolt. E két sertés egy napon 5-5 szép malacot szült. Nézzük csak, miképpen fejlődtek s tenyésztek e malacok

2. Kocsis ügyesebb volt, megrendelte Barthel takarmánymészét s naponként minde-
nik malacnak előbb félkanálnyt, majd
egész kávéskanálnyt adott

4. Kocsisnál fordítva állott a dolog. So-
hasem voltak ilyen malacai! És mibe ke-
rült: neki mindez? 10 kg. Barthel-féle takar-
mánymész 4 korona 80 fill.

6. Kocsisnál pedig csak nevetett s azon-
nal megkötötte az alcut.

A világ legjobb cséplőkészletei. Teljes jótállás. Kitűnő cséplésért.

M. altsági, engedély nélkül szemlelődezés házak bűt is használható!

látó, nefeszkendő készülekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb benzín-, petrolin-, ásványolaj-motorok

Nagy muokateljesítés, Olcsó árak. Legesekelyebb napiköltéség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay F. és Társa Budapest, Nagymező-u. 43.
Arjegyzék: ingyen és bérmentve küldetik.

112 díjjal kitüntetett !!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb motor-cséplőkészle-tet, valamint a leg-tökéletesebb benzín-, petrolin-, ásványolaj-mo-torokat ajánlja teljes jótállás mel-lett legutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Buda-pest, VI. Nagymező-utca 43. Csak ezen telepen szereshető be a világhírű, szabad szer-mel és villanyos gyűtés benzínokohú cséplőkészlet

Stömört,

korpa-sömört, száraz és nedves szakál sömört, borkiütéseket, a bőri görvények felrepedését is,

nyitott sebeket uj vagy régi sebeket, daga-naiokat, rosszindulatú új bántalmakat, mi-rigydaganatot és gyulladást stb. gyakran nehéz eltávolítani.

Mindenkinék azoknak is, akik még nem találtak ajánlható, hogy tegyenek egy kísérletet a főalkatrészeiben 1806 óta ismert, rég bevált

Ripp-féle gyógykenőcs

csel. Számos köszönőirat. Doboz K 250 kapható a gyógyszerárakban. ARWIN RIPP, DRESDEN 7. Főraktár Török József Budapesten, Király-u. 12, Andrassy-ut 23

Pénz.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt.

földbirtokra, a birtok értékének há-rómmegyed részéig, három és fél, 4 és 4 és fél százalék alapon, 10-től, 70 évig törleszthető. Régi terhek sokkal mago-sabb összegre és olcsóbb kamatra átváto-ztattanak. A kölcsön a fél kezelihez fizetet-tik. **Gyorsan eszközöl!** minden előleges költség nélkül:

Klauber S., bankbizományi irodá-ja Baja.
Tóth Kálmán-tér, a plebánia templom mellett.

Gummi valódi francia gyártmány tucatja 2 K 5 K-ig. Minta 1 K beküldése ellenében bélyegekben, bér-mentve. Arjegyzék ingyen.

Engel G. Berlin 10, Potsdamerstr. 131.

Egy ilyen nehéz sertést

csakis a

BARTHEL-FÉLE

takarmánymészszel

lehet 11 hónapon belül előállítani. J. Melzer 1896. december 9-én a következőket írja: »Az Öntől beszerzett takarmánymészszel sikerült egy általam tenyésztett 11 hónapos közönséges süldőt 250 kilogrammra felhízalni.«

A Barthel-féle takarmánymész a legjobb és legolcsóbb szer csikók, borjúk és bá-rányok csontporhiányossága ellen, valamint fiatal állatok felnevelésére, a tejmenyiség fokozására, továbbá karórágás és trágyalé ivása ellen.

Részletes használati utasítás és leírás ingyen.

5 klgmos próbaküldemény 2 koronáért postán. 5 kgl. 12 koronáért Bécsben.

M. Barthel & Co Wien
X. SICCARDSDURGGASSE 44.

Schwacz Gy. női és férfi divatüzlete

Palánkán, Fő-utca Franz Jozsef-féle házban. Nagy választék mindentéle női, férfi- és gyermek divat-cikkben. Nagy választék cipő-árakban.

Csodaszép illusió!

Bejegyzett minta. Törv. védve. **A legkiválóbb karácsonyfa-disz,** melynek egyetlen keresztény családból sem volna szabad hiányoz-nia en javított.

1. sz. brillans karácsonyfa-Angyal csengő egész fezből 6 aranyozott angyallal 30 cm magas. Teljes műkö-désért felelőség. — Lehet a legkisebbtől a legnagyobb fág azo-nal egyszerű felszereléssel használni. Ugyanezt lehet az asztalra állítani és mint asztali csengőt használni. A kályhán a melegség-től szinte működésbe jön, gyertya felesleges. A három égő gyertya melegsége által forog a hajtókerék, ha a hozzá erősített megjavított acélesengő odaér a három haranghoz, tiszta lágycsengő hangot ad mely öreget és ifjait ajátos karácsonyi hangulatba ejt. Ára karton-al és használati utasítással 1 drb 150 K

3 darab K 4.25	9 darab K 12.—	30 darab K 43.50
4 » » 5.50	12 » » 15.—	50 » » 58.—
6 » » 8.—	24 » » 29.—	100 » » 112.—

2 sz. Ugyanez a Karácsonyfa-angyal csengő elegáns, különös finom nikkal kivitelbe, fo-nyott harang állvánnyal és 3 gyönyörű fényes ezüst Lamettavirággal, melyeket ha meggyújtanak csodaszép fényt szórnak, kartonba használati utasítással együtt darabja 2 K

3 drb K 5.50	9 drb K 15.50	30 drb K 57.50
4 » » 7.25	12 » » 20.25	50 » » 77.50
6 » » 10.50	24 » » 39.50	100 » » 150.—

Legújabb üveg karácsonyfa-disz 12 drb gondosan válogatott karton-ba pakolt árú K —.40. —.60. —.70. —.80. 1., 1.20. 1.50. 2. 6 drb kartonba nagyság szerint 75 f, 90 f, 1 kor. 1.20. Lametta (angyalhaj) ezüst vagy arany borítékja 10 fill. Diódrót 100 drb 20 fill. Lánc üveggolyó 1 és fél egész 2 m hosszú áig 90, 95 fill. 1.20. 1.40 kor. Karácsonyfa gyertyácska 24 drb egy cartonba 50 fill. nagyobb 15 drb egy cartonba 58 fill. Gyertyatartó tucatja 50 fill.

Karácsonyi díj. Minden t. vevő, aki szeptember 1-től november 30-ig levélileg legalább is 40 kor. árát egyszerre rendel, kap karácsonyi ajándékul ingyen egy Alarm-ébresztő órát 4343. sz. éjfelvilágító címlappal és egy naptárt az 1908. évre hozzá-mellékelve.

Kicserelés megengedve, vagy a pénz visszaadatik tehát kockázat nincs.

5 KORONA

egy valódi svejci System-Roskopf-Patent-Remontoir óra masszív, solid húzó tollvédővel. Svájci Anker szer-kezet valódi vedőzárral ellátott nikkeltálcával, barnier-fédevel, óvalbúgól 36 óráig jár (nem 12 óráig) cifra és aranyozott mutat-val, pontos járás, 12 évi jótállással 1 drb 5 K, 3 drb 14 K. Másodmútaóval 6 K, 3 drb 17 K. Cizdag választék a főárjegyzékemben.

7223. sz. Pénztárcza egy drb világosbarna szattyanbőrből, nagy fízetótáska 4 rekesz, rugó borsókával nikkeltárral, 9 cm. hosszú

cm széles K 150
6 7202. sz. Olcsó, jó pénztárcza egy drb erős, sima bőrből, recézve, els. marha-élt elől-részel, 4 rekeszszel és névjegy tartóval, 3 zárral 9 cm hosszú, 6 cm. széles K 135.

Jobb minőségű pénztárcza K 1.85, 2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20 s drágább

Kérjen katalogust!

Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után. Legcélseztőbb ha a megrendelést postautalványon eszközlik. Mindenekelőtt szükséges, hogy a megrendelő-levelén vagy kártyán megjegyezzék, hogy az árut utánvétellel kívánják, vagy előre be-küldték az árat. A vevő érdekében áll, hogy a megrendelést december 15-ike

előtt tegye, mert a postán december 15-ike után több a forgalom mint rendes időben, s így késik a rendelés. — Cimzendők

Első óragyár Brüx, HANNES KONRAD cs. és kir. udvari szállító Brüx, 2041. szám (Csehország.)

Kérje az én legújabb katalógusomat 3000 képpel, melyet ingyen és bérmentve küldök.

1922, 1923, 1924-években a első díjat kapták

Kállai Lajos motorgyára

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. Régi házszám 50
Teljes állomás kitűnő csepésért.

Kállai Lajos féle hínerves villamos benzinkomóbil csepőköszetek, melyek gépész nélkül bárki által könnyen üzemben tarthatók, legjobban ajánlatosak.

Gözgépek becséreltetnek.

Ezen motorok több 100 példányban kitűnően működnek az ország minden részében. Többek között Kozma József Kadarkut, Somogyvegye, Tóth Péter gyári földirtók, Csantavér B.B.-m, G. Dörö József földirtók, Cegléd, Pestmegye, Olcsó árak ré zletre! Arjegyék ingyen

Figyelmeztetés!
Minden gazda saját érdekében ügyeljen a gyáros keresztnévére! Kállai Lajos név alatt Kállai Lajos keresztnév nélkül ajánlott motorok nem azonosak az egész országban legjobbnak ismert valódi Kállai Lajos féle hínerves motorokkal. Ezen leghíresebb gyár Kállai Lajos pontos címe: Budapest, VI. Gyár-utca 28 szám alatt van.

Köhögés

Aki egészségét szereti, megszívleli ezt. 5245 közhitelvizsgálvány bizonyítja, hogy segítséget hoz a

Kaiser-mell-karamella

„három fény” védjegygel. — Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarrus, nyálkásodás, merevség és számfköhögés ellen. — Csomagja 20 és 40 fill. Doboza 80 fillér. — Kapható: HONDI-IMRE gyógyszerárban, N.-Palánkán.

Hölgyek!

Szenvednek vérsztorulás és hasonlóban, úgy írjanak **P. Ziervas Kalk 315** Cölö melletti (Rhein) Nehány a sok száz köszönő levélből:

B. asszony W.-ből: Legjobb köszönet A gyógyszer-közé 3 nap alatt eredményezett.
L. asszony M.-ből: Az ön szívet mindenkinek ajánlom, sehol se hiányoznak.

S. könyvtárnok M.-ből: Az előnyös és pontos kihasználásért a felesleges nyelven közzétett munkák, 3 nap használat után az eredmény teljes, tájlatlan minőség.

Egy korona 20(bélyegekből s) beküldése után megküldöm „DIE STÖRUNGEN DER PERIODE” című könyvet Dr. med. Lewistól. Prospektus ingyen. (Válaszbélyeg kérélek.)

Nyavalyaiförés!

Ki nyavalyaiförés, górcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a sz. hatyú gyógyszer. Majna Frankur

Óvás

ártalmas hajnövesztőszerektől!

PILI

az egyedül létező rólóg tisztá terméskészítmény a férfiak természetes hajnövekedését, amelyet a természet, hogy dehiszati hőlgyek és f. ránk szofallan erős hajnövekedést bírnak. Ők magok készírik a szereket e termékekből, melyekből a PILI is készült.

PILI az egyedül létező haj- és hajnövesztőszert, mely elősegíti a hajnövekedést megakadályozza a hajhullást és szőrtelenítést.

Mindenütt, hol más hajnövesztőszert nem segített, PILI teljesen megbízható, mit legtöbb orvos és szaklapok igazolnak.

PILI erősíti a felbőrt, teljesszti a gyökereket, tisztítja és puhítja lezti a hajszálakat.

PILI a használatban takarékos. Egy üveg tovább tart mint más 3-4 üveggel.

PILI orvosokat és tanárokat is megeléged az ő gyors hatásával.

Több ezer elismerő orvosioktól és laikusoktól minden országból

PILI hajápolásra K 2-50 **PILI** hajápolásra K 4- Széklődés naponta utánvértel vagy a pénz előleges beküldése után (bélyegekből is) a központi kártyából:

Anfl K. chem. techn. Laboratorium Wien, XVI. Liebhartsasse 9C Telefon 0 230

és, lért, lért és székért. Tulajdonosok sok patort és véglegysit.

Kapható: gyógyszerárban, drogeriákban és ill. szertekesedcében

Különleges kezelés. +

Krónikus cső, bőr, hólyag, vese, férfigyengeség, Neurasztheniát gyógyít már 40 éve óta. Nagyon sok köszönőlevél minden országból. Gyógykezelés févélleg is. **HARDER igazgató, BERLIN** N. 24. Elisabethstrasse. 52

Urak!

Fel a szemekkel!

A világon egyedülálló magánkezelés, a férfierő azonnali helyreállítására a Dr. Lückesch

Floricitin-tabletták

által. Jótállás 3-szoros, Min. és oktatási fizetke 4 K. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által E. Than, Wien, III Postfach 5.

Nem hazafias ember

ki külföldről hozat hangszereket, mert

Wagner

a Hangszer-Királynál BUDAPEST, József. 15 ugyanolyan hangszereket még olcsóbban

kaphat; pl.:

Kitűnő hegedűtokkal, vonóval 10 K Olasz mandolin rézgepezettelt 12 K Harmonika orgona-hanggal, iskolával együtt 8 K

Fuvolák 1 K feljebb. Arlap ingyen. Telefon 07-85

Diszítván lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi **Haariemi hagymás virágokkal** Postán beküldött 8 K ellenében portó- és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt **normal gyűjteményünket** vagy 30 jácintingyál üvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Egy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserep számára. Vagy egy kerti összeállítás 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítás 240 drból tartalmaz pompás vázlaté koi jácint, tulipán, nárciss, csilla hóvirág stbból.

Gnzdagon illusztrált sok elismerőlevéllel ellátott főirjegyzék ingyen és bérmentve

Blumenzweibel Züchterei

„HUIS TER DUIN” (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Liptói juhurtót

friss őszit a legfinomabb minőségben 5 kilós postabödönökben franco 6 koronaért- 5 kilós papirkartonokban franco 650 ko, ronáért. II. rendű csipős juhurtót 5 kilós postabödönökben franco 410 koronaért, 5 kilós papirkartonokban franco 450 koronáért. — Kereskedőknek külön ajánlattal szolgálok. Szétküldés utánvéttel.

Répás Lajos, sajtgyára Klenőc, (Gömör megye.)

NESTLÉ az egészséges **gyermekliszje**

és a beteg gyermek a gyomorbetegségektől ragóta bevált tápláléka. Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurutól és elhárítja ezeket. **A gyermekápolásról** ismeretért fizetést ingyen küld. **NESTLÉ** Wien I, Biberstrasse 11.

Női óvszer!

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szögálatot

MelusaOvale

Minta ok atással együtt K 2-40. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által

E. Than, Wien, III. Postfach 5.

UJ ASZTALOS MŰHELY

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszrint BAJA, a Petőfi Sándor-utca 81. sz. alatt saját házában egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

BUTOR ASZTALOS

műhelyt rendeztem be

Készítek mindennemű háló, ebédlő és garson szobákat és mindenféle lak-berendezést.

Szolid kivitelű izléses munka. Saját készítményű árut állandóan raktáron tartok. Tisztelettel!

IFJU STOLL JOZSEF asztalos mester.

Legjobb stájer szövét

nők és urak részére sima és divatos angol kivitelben kapható a szétküldési ház nál

Kawann Kornél, Grác. Kérjen mintákat.

8 koronaért

30rőfős vég hőterős vászont, kanavászt; 10 koronaért legfinomabb vászont, sifont, kanavászt, lepedővaszont utánvéttel szállít WEISZ, BUDAPEST, SIP-UTCA 22 — Damasztobrosok, ágyterítők olcsón kaphatók.

Sok pénzt megtakarít Ön, ha

úri szövét

bevásárlásokat az **Első sziléziai Szövetgyári-szétküldésnél**

„Sudetia“ Jägerndorf

eszközi. Minta ingyen. 500. dúsan választható minta.

Olcsó eredeti gyári ár !!

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők. katonatisztek, kereskedők 6-7 százalék mellett úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre.

Katonatiszti óvadékra szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betéblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napiap mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Kaufmann Kálmán hat. eng. bankbizományi üzlete BUDAPEST, VI. IZABELLA-UTCA 35